

Dosarul nr. 2r-617/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud.: A. Ciubotaru)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: I. Secrieru, V. Mihaila, Iu. Cotruță)

DECIZIE

23 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Dereș Maria,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Dereș Tudor
împotriva Mariei Dereș cu privire la desfacerea căsătoriei,
împotriva încheierii din 06 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care
s-a restituit apelul declarat de Dereș Maria împotriva hotărârii din 02 iunie 2020 a
Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă :

La 12 decembrie 2019 Dereș Tudor reprezentat de avocatul Sergiu Brânză în baza mandatului seria MA nr. 0480734 din 20 septembrie 2019, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Mariei Dereș, solicitând desfacerea căsătoriei înregistrată la XXXXX și trecută la aceeași dată în Registrul de stare civilă nr. XXXXX de către Oficiul Stării Civile Chișinău.

Prin hotărârea din 02 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău, Centru, a fost admisă acțiunea depusă de Tudor Dereș și a fost desfăcută căsătoria încheiată între Dereș Tudor și Maria Dereș (Buliga) la XXXXX, înregistrată în Registrul de stare civilă nr. XXXXX de către Oficiul Stării Civile Chișinău.

La 30 iunie 2020 Dereș Maria a depus cerere de apel nemotivată și netimbrată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acesteia, casarea hotărârii din 02 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii. Subsecvent, a indicat apelanta că motivele de fapt și de drept le va prezenta ulterior după ce va lua cunoștință cu hotărârea integrală a primei instanțe.

Prin încheierea din 08 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Dereș Maria, și s-a acordat apelantei termen de 15 zile din data recepționării prezentei încheieri pentru lichidarea neajunsurilor cererii de apel și anume, să prezinte în Direcția Evidență și Documentare Procesuală (cancelarie) a Curții de Apel Chișinău apelul motivat și dovada achitării taxei de stat în mărime de 30 de lei. S-a explicat apelantei că în caz dacă nu vor fi lichidate neajunsurile menționate în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită fără examinare.

La 05 octombrie 2020 Dereș Maria a depus cererea de apel motivată, cu anexarea la aceasta a dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 30 de lei, fapt ce se confirmă prin ordinul de încasare a numerarului nr. XXXXX din 05 octombrie 2020.

Prin încheierea din 06 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, a fost restituit apelul declarat de Dereș Maria, din motiv că în termenul de 15 zile din data recepționarea încheierii din 08 septembrie 2020 nu a prezentat în Direcția Evidență și Documentare Procesuală (cancelarie) a Curții de Apel Chișinău apelul motivat și dovada achitării taxei de stat în mărime de 30 de lei.

La 29 octombrie 2020 Dereș Maria a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii din 06 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel pentru examinare în fond a cererii de apel.

În motivarea recursului Dereș Maria a indicat că este eronată concluzia instanței de apel de restituire a apelului din motiv că nu a lichidat în termenul stabilit de instanță neajunsurile cererii de apel, or, încheierea din 08 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău a recepționat-o la 18 septembrie 2020, respectiv ultima zi de depunere al apelului motivat și a prezentării dovezii de plată a taxei de stat a expirat la 03 octombrie 2020, care a fost zi de odihnă și în acest caz termenul s-a prelungit până la următoarea zi lucrătoare, adică la 05 octombrie 2020, zi când a fost depus cererea de apel motivată.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele cauzei atestă că copia încheierii din 06 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa Mariei Dereș, prin intermediul oficiului poștal, la 07 octombrie 2020 (f.d. 53), însă nu se atestă date când a fost recepționată de către recurentă.

Astfel, recursul declarat la 29 octombrie 2020, este în termen.

La 14 noiembrie 2020 în adresa lui Dereș Tudor a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Dereș Maria, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, însă intimatul nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv (f.d. 59).

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele cauzei în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 84 din Codul de procedură civilă, se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (inițială și reconvențională), cererea intervenientului principal, cererea vizând cauzele cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvabilității, cererea de eliberare a

titlului executoriu privind executarea hotărârilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum și cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești.

Potrivit art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În conformitate cu art. 365 alin. (1) lit. d) și e) și alin. (4) din Codul de procedură civilă, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, probele invocate în susținerea apelului. La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

Conform art. art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Potrivit art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Din suportul probator prezent la actele cauzei rezultă că Dereș Maria, nefiind cu hotărârea primei instanțe, la 30 iunie 2020 a depus cerere de apel nemotivată și netimbrată împotriva hotărârii din 02 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea acesteia, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii. Subsecvent, a indicat apelanta că motivele de fapt și de drept le va prezenta ulterior după ce va lua cunoștință cu hotărârea integrală a primei instanțe.

Prin încheierea din 08 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Dereș Maria, și s-a acordat apelantei termen de 15 zile din data recepționării prezentei încheieri pentru lichidarea neajunsurilor cererii de apel și anume, să prezinte în Direcția Evidență și Documentare Procesuală (cancelarie) a Curții de Apel Chișinău apelul motivat și dovada achitării taxei de stat în mărime de 30 de lei. S-a explicat apelantei că în caz dacă nu vor fi lichidate neajunsurile menționate în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită fără examinare.

Totodată, atât în partea motivată, cât și cea dispozitivă a încheierii din 08 septembrie 2020, Curtea de Apel Chișinău a indicat apelantei că apelul motivat și dovada achitării taxei de stat urmează să fie prezentate și înregistrate nemijlocit la Direcția Evidență și Documentare Procesuală (cancelarie) în termen de 15 zile din data recepționării prezentei încheieri. S-a mai explicat că dacă nu vor fi lichidate neajunsurile menționate în încheierea respectivă și la Direcția Evidență și Documentare Procesuală (cancelarie) a Curții de Apel Chișinău, în termenul stabilit, nu vor fi prezentate și înregistrate apelul motivat și dovada achitării taxei de stat în original, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate, va fi restituită.

Se reține că copia încheierii din 08 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată la adresa de domiciliu a Mariei Dereș: XXXXX, recepționată de către ultima la 17 septembrie 2020, fapt ce rezultă din avizul poștal de recepție (f.d. 46-47).

La 05 octombrie 2020 Dereş Maria a depus cererea de apel motivată, cu anexarea la aceasta a dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 30 de lei, fapt ce se confirmă prin ordinul de încasare a numerarului nr. XXXXX din 05 octombrie 2020 (f.d. 48-49).

Ca urmare, prin încheierea din 06 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, a fost restituit apelul declarat de Dereş Maria, din motiv că în termenul de 15 zile din data recepționarea încheierii din 08 septembrie 2020 nu a prezentat în Direcția Evidență și Documentare Procesuală (cancelarie) a Curții de Apel Chișinău apelul motivat și dovada achitării taxei de stat în original în mărime de 30 de lei.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art. 111 alin. (1) – (4) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului. Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen.

În conformitate cu art. 112 alin. (4) din Codul de procedură civilă, dacă actul de procedură trebuie efectuat nemijlocit în instanța judecătorească ori în o altă organizație, termenul se consideră expirat la ora care încheie programul lor sau la care încetează operațiunile respective.

Potrivit normei date de drept, în cazul în care instanța de judecată a stabilit data și ora până la care trebuie efectuată acțiunea (operațiunea) procesuală, partea care trebuie să o execute are obligația de a îndeplini acțiunea (operațiunea) respectivă până la data și ora indicată în actul de dispoziție judecătorească. Termenul imperativ stabilit de către instanța de judecată (judecător) este unul obligatoriu și peremptoriu, aceluși prevăzut de lege.

Mai mult ca atât, în cazul în care actul de procedură trebuie efectuat nemijlocit în instanța judecătorească ori într-o altă organizație, termenul se consideră expirat la ora la care se încheie programul lor sau la care încetează operațiunile respective.

Analizând circumstanțele cauzei în raport cu normele de drept citate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră justă soluția instanței de apel de restituire a cererii de apel depusă de Dereş Maria, or, Curtea de Apel Chișinău în încheierea din 08 septembrie 2020 a indicat termenul (de 15 zile din data recepționării prezentei încheieri) și a identificat locul precis (concret) în care apelanta trebuia să prezinte apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat în mărime de 30 de lei, însă în termenul-limită stabilit (02 octombrie

2020 inclusiv), Maria Dereş nu a prezentat în Direcția Evidență și Documentare Procesuală (cancelarie) a Curții de Apel Chișinău apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat în original.

După cum rezultă din actele cauzei, apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat în mărime de 30 de lei, au fost depuse și înregistrate în cancelaria Curții de Apel Chișinău de către Maria Dereş abia la 05 octombrie 2020, peste termenul-limită stabilit de instanța de apel (02 octombrie 2020 inclusiv) (f.d. 48).

Nu poate fi reținut argumentul Mariei Dereş invocat în cererea de recurs precum că încheierea din 08 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău a recepționat-o la 18 septembrie 2020, respectiv ultima zi de depunere al apelului motivat și a prezentării dovezii de plată a taxei de stat a expirat la 03 octombrie 2020, care a fost zi de odihnă și în acest caz termenul s-a prelungit până la următoarea zi lucrătoare, adică la 05 octombrie 2020, zi când a fost depus cererea de apel motivată.

Or, din actele cauzei cert rezultă că încă la data de *17 septembrie 2020* Dereş Maria a recepționat și respectiv a luat cunoștință cu actul judecătoresc de dispoziție, în care expres a fost indicat că apelul motivat, cu anexarea dovezii de plată a taxei de stat în original, urmează să fie înregistrat anume la Direcția Evidență și Documentare Procesuală (cancelaria) a Curții de Apel Chișinău în termen de 15 zile din data recepționării încheierii din 08 septembrie 2020, adică până la data de 02 octombrie 2020 inclusiv, iar la utilizarea mijloacelor de comunicare (oficiul poștal), trebuia să se asigure că actul procesual (apelul motivat și dovada de achitare a taxei de stat) va ajunge în cancelaria instanței de apel cel târziu la momentul stabilit de către instanță, ceea ce nu a fost respectat de către recurenta/apelantă. Or, abordarea acesteia echivalează cu încălcarea termenului de procedură fixat de instanța judecătorească.

În conformitate cu art. 61 alin. (1) din codul de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale.

Prin urmare, recurenta/apelantă Dereş Maria odată ce a recepționat încheierea din 08 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, încă la data de 17 septembrie 2020, urma să se folosească cu bună-credință de drepturile sale procedurale și să depună diligența necesară pentru a prezenta cererea de apel motivată și dovada de achitare a taxei de stat în cancelaria Curții de Apel Chișinău până la expirarea termenului stabilit de instanța de judecată.

Ținând cont de cele relatate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră drept întemeiată și legală încheierea din 06 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

Colegiul reține că soluția dată este compatibilă cu standardele înserate în textul art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, or, în jurisprudența sa Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut că în situația în care legislația procesuală permite declararea apelului împotriva hotărârii instanței de fond, instanța superioară poate restricționa dreptul la apel în cazurile prevăzute de lege (cauza Tudor-Comerț contra Moldovei, hotărârea din 04 noiembrie 2008, definitivă din 04 februarie 2009).

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Dereş Maria și de a menține încheierea din 06 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a) și art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Dereș Maria.

Se menține încheierea din 06 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Dereș Tudor împotriva Mariei Dereș cu privire la desfacerea căsătoriei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic